

Sygn. akt: I C 1166/16

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Brodnicy I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Jan Raszkowski
Protokolant:	st. sekr. sądowy Anna Maciejewska

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2016 r. w Brodnicy

sprawy z powództwa (...)Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą we W.

przeciwko A. G.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sędzia

J. R.

Sygn. akt I C 1166/16

UZASADNIENIE

Powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W.w dniu 23 czerwca 2016 roku wniósł do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie o zasądzenie od pozwanego A. G.kwoty 324,91 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 23 czerwca 2016 roku, oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazywał, że dochodzona przez niego kwota wynika z umowy pożyczki zawartej pomiędzy powodem, a pierwotnym wierzycielem – (...) Sp. z o.o. sp. k.- a.

Prawa do wierzytelności wywodził natomiast z umowy przelewu wierzytelności z dnia 19 listopada 2015 roku zawartej pomiędzy powodem, a pierwotnym wierzycielem - (...) Sp. z o.o. sp. k.- a. z siedzibą w W..

Powód wskazywał, że na dochodzoną kwotę składają się 300,00 zł tytułem należności głównej i 24,91 zł tytułem skapitalizowanych odsetek należnych poprzedniemu wierzycielowi i powodowi.

Postanowieniem z dnia 15 lipca 2016 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie w sprawie IV Nc-e (...) stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę zgodnie z właściwością ogólną pozwanego tutejszemu Sądowi.

Prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy pozwany nie stawiał się na nią, nie składał żadnych wniosków, ani oświadczeń, nie zajął stanowiska w sprawie.

Wobec powyższego, Sąd wydał wyrok zaoczny.

Sąd ustalił, co następuje:

Treść umowy, z której powód wywodzi swe roszczenia od pozwanego, tj. umowy pożyczki zawartej pomiędzy pierwotnym wierzycielem a pozwanym pozostaje dla Sądu nieznana, albowiem powód nie załączył jej do pozwu.

W dniu 19 listopada 2015 roku powód zawarł z pierwotnym wierzycielem - (...) Sp. z o.o. sp. k.- a. z siedzibą w W. umowę przelewu wierzytelności.

(dowód: poświadczona za zgodność z oryginałem kopia umowy z dnia 19 listopada 2015 roku – k. 17 – 20 akt)

Zgodnie z treścią umowy, (...) Sp. z o.o. sp. k.- a. z siedzibą w W. zbyła na rzecz powoda wierzytelności wyszczególnione w załączniku nr 5 do umowy.

Z załączonego do pozwu wyciągu z załącznika do umowy przelewu wierzytelności wynika, iż przedmiotem cesji była również wierzytelność wobec pozwanego.

(dowód: wyciąg z załącznika do umowy cesji – k. 21 akt)

W dniu 22 kwietnia 2016 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty wskazanej w treści wezwania kwoty w terminie do 28 kwietnia 2016 roku, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Powód nie załączył jednak ani dowodu nadania, ani doręczenia powyższego pisma.

(dowód: pismo z dnia 22 kwietnia 2016 roku – k. 23 akt)

Do pozwu powód załączył również wyciąg ze swych ksiąg rachunkowych na dzień 23 czerwca 2016 roku.

(dowód: wyciąg z ksiąg rachunkowych powoda na dzień 23 czerwca 2016 roku – k. 22 akt)

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę oraz nie wypowiedział się co do twierdzeń powoda. W związku z tym, zgodnie z art. 339 § 2 k.p.c. sąd przyjął za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie, które nie budziły uzasadnionych wątpliwości.

W kontekście przedstawionych przez powoda dowodów trudno uznać, aby powód w sposób należyty udowodnił zasadność dochodzonego powództwa.

Nie podjęcie obrony przez pozwaną zwalnia powoda jedynie z obowiązku udowodnienia twierdzeń faktycznych stanowiących podstawę jego roszczenia. To zaś, że Sąd uznał za prawdziwe powołane przez powoda twierdzenia faktycznie to jeszcze nie znaczy, że to, czego żąda powód, to mu się należy.

Zadaniem procesu cywilnego jest ustalenie, czy roszczenie zgłoszone przez powoda jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie. Roszczenie to pojęcie bardziej ogólne, odwołujące się do podstawowych uprawnień uczestników obrotu, ochrony których mogą się oni domagać. Jeżeli bowiem jedna ze stron umowy nie wykona należycie postanowień tej umowy to drugiej stronie zawsze służy roszczenie o jej wykonanie bądź roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej niewykonaniem umowy. Roszczenie to pozostaje takie samo niezależnie od tego, czy owo niewykonanie polegało na niezapłaceniu ceny, czy na niewykonaniu naprawy, czy też na nieudostępnieniu pomieszczenia. Zadaniem Sądu będzie zatem ustalenie prawdziwości twierdzeń powoda.

Treść umowy łączącej strony nie może być uznana za "okoliczność faktyczną", o której mówi art. 339 §2 kpc. Twierdzenia co do treści umowy są twierdzeniami co do prawa, a nie co do faktów. Umowa reguluje wzajemne relacje stron w ramach danego stosunku prawnego, jeżeli zatem powód wywodzi swe roszczenie z treści umowy to winien on przytoczyć jej postanowienia po to, by sąd miał możliwość zbadania, czy jego roszczenie faktycznie opiera się na owej umowie.

Zakres działania art. 339 § 2 kpc jest w rzeczywistości dość wąski i zwalnia on powoda tylko i wyłącznie od obowiązku udowodnienia prawdziwości swych twierdzeń co do zaistnienia przesłanek roszczenia, z którym występuje. Nie zwalnia on natomiast powoda z obowiązku powołania się na te przesłanki, co oznacza że powód nie może ograniczyć się do stwierdzenia, że pozwany jest mu winien określoną kwotę i oczekiwać, że sąd uzna to twierdzenie za prawdziwe. To, że pozwana jest winna powodowi określoną kwotę nie jest bowiem okolicznością faktyczną stanowiącą podstawę roszczenia, która może zostać uznana za prawdziwą, a wnioskiem płynącym z analizy twierdzeń faktycznych przez pryzmat prawa regulującego wzajemne relacje stron. Podobnie przepis art. 339 § 2 kpc nie zwalnia powoda od obowiązku przytoczenia treści umowy, z której wywodzi on swe roszczenia, treść umowy stron nie stanowi bowiem okoliczności faktycznej, a podstawę prawną roszczenia, ewentualne domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda może zatem dotyczyć wyłącznie faktu zawarcia umowy o wskazanej treści, nie zaś samego twierdzenia, że roszczenie powoda jest zgodne z umową stron.

W tym miejscu należy jeszcze raz podkreślić, iż przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (por. uzasadnienie SN z dnia 18 lutego 1972 r., III CRN 539/71, OSNCP 1972, z. 7-8, poz. 150).

Wobec, więc tego, że działanie art. 339 § 2 k.p.c. nie rozciąga się na dziedzinę prawa materialnego, obowiązkiem sądu rozpoznającego sprawę w warunkach zaoczności jest rozważenie, czy w świetle przepisów prawa materialnego twierdzenie strony powodowej uzasadniają uwzględnienie żądania (tak też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1999 r., sygn. I CKU 176/97). Dlatego też Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe w oparciu o materiał dowodowy dostarczony przez powoda.

Nie budzi wątpliwości w orzecznictwie pogląd, że przewidziane w art. 339 § 2 kpc domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości. Wobec tego, że działanie art. 339 § 2 kpc nie rozciąga się na dziedzinę prawa materialnego, obowiązkiem sądu rozpoznającego sprawę w warunkach zaoczności jest zbadanie, czy w świetle przepisów prawa materialnego twierdzenia strony powodowej usprawiedliwiają uwzględnienie żądania. Przedstawiony przez powoda nadzwyczaj lakoniczny stan faktyczny właściwie uniemożliwił sądowi dokonanie jego oceny w świetle przepisów prawa materialnego.

Ponadto zwrócić należy uwagę, że stronami niniejszego postępowania są przedsiębiorca oraz konsument (art. 22¹ kc), a sprawa dotyczy roszczenia wynikającego z umowy w obrocie konsumenckim. W takim wypadku sąd orzekający powinien uczynić wszystko, co możliwe, aby zapewnić cele wynikające z Dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich, (Dz. Urz. W.E. L 095, 21/04/1993). Stosując przepisy powołanej dyrektywy sądy powinny dążyć do wyeliminowania niekorzystnych dla konsumenta skutków braku równowagi istniejącej pomiędzy nim a przedsiębiorcą, co przejawia się między innymi w badaniu nieuczciwych postanowień umownych z urzędu. Jeżeli zatem przedsiębiorca stosuje postanowienie niedozwolone, sąd z urzędu powinien to uwzględnić i dążyć do tego, aby taka klauzula w żadnym zakresie nie wiązała konsumenta. Ugruntowany jest pogląd Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, iż sąd krajowy powinien wykorzystać wszystkie możliwe środki proceduralne, aby z urzędu uwzględnić niedozwolony charakter postanowienia umownego, nawet jeśli konsument tego aspektu nie podniósł na żadnym etapie procesu (wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii

Europejskiej z dnia 30 maja 2013 r. w sprawie E. J. przeciwko A. Magyarország H. Z., publ. www.curia.europa.eu oraz powołane tam orzecznictwo).

Biorąc zatem pod uwagę, iż powód nie dostarczył umowy łączącej pozwanego z (...) Sp. z o.o. sp. k.- a. z siedzibą w W., będącej źródłem dochodzonego roszczenia, sąd nie miał możliwości zweryfikowania tej umowy i zbadania z urzędu czy postanowienia owej umowy nie zawierają klauzul abuzywnych. W rezultacie, po myśli art. 233 § 2 kpc - przy uwzględnieniu omówionego kontekstu prawa unijnego - należało wszelkie niejasności rozstrzygnąć na niekorzyść powoda, co doprowadziło do oddalenia powództwa, jako bezzasadnego, pomimo zaocznego charakteru wyroku.

Odnosząc się do zaoferowanego przez stronę powodową kolejnego dowodu tj. wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego należy stwierdzić, co następuje:

Zgodnie z art. 194 ustawy z dnia 27.05.2004 roku o funduszach inwestycyjnych księgi rachunkowe funduszu sekurytyzacyjnego, wyciągi z tych ksiąg podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzone pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym oraz wszelkie wystawione w ten sposób oświadczenia zawierające zobowiązania, zwolnienie z zobowiązań, zrzeczenie się praw lub pokwitowanie odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych oraz stanowią podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych i rejestrach publicznych.

Wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego opatrzony pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu mają moc dokumentów urzędowych zgodnie z art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (u.f.i.), a zatem zgodnie z art. 244 § 1 k.p.c. stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo poświadczane. Dodany przez art. 2 ustawy z dnia 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz ustawy o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. poz. 777), która weszła w życie z dniem 20 lipca 2013 r. stanowi, iż moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym. Zasadniczym celem uchwalonej ustawy jest wykonanie obowiązku dostosowania przepisów prawa do dwóch wyroków Trybunału Konstytucyjnego (dalej (...)), w których Trybunał stwierdził niezgodność z Konstytucją przepisu art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (wyrok TK z dnia 15 marca 2011 r., sygn. akt P 7/09) oraz przepisu art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (wyrok TK z dnia 11 lipca 2011 r., sygn. akt P 1/10).

Oznacza to, że samo dokonanie zapisu w księgach funduszu o istnieniu wierzytelności nie wiąże się z domniemaniem prawnym, iż wierzytelność ta istnieje, brak bowiem jakiegokolwiek sposobu kontroli prawidłowości podstaw dokonywanych wpisów, poza ich prawidłowością formalną. Organy funduszu nie mają wystarczających kompetencji do zbadania, czy nabywana wierzytelność faktycznie istnieje. Nadmierne rozszerzenie domniemania wynikającego z art. 194 u.f.i. prowadziłyby do pogorszenia sytuacji dłużników (lub domniemanych dłużników) względem funduszy. Wykazanie skuteczności nabycia wierzytelności w świetle prawa cywilnego lub szerzej - do wykazanie istnienia wierzytelności w razie zaprzeczenia przez pozwanego jej istnieniu, konieczne jest przedstawienie przez fundusz odpowiednich dowodów, czego w niniejszym postępowaniu strona powodowa nie uczyniła. Strona powodowa winna wobec stanowiska pozwanego udowodnić nie tylko istnienie wierzytelności ale jej wysokość i wymagalność.

W myśl art. 6 k.c., wyznaczającego ogólną zasadę rozkładu ciężaru dowodu, „ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Z kolei dyspozycja art. 232 k.p.c. określa obowiązek strony co do wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzi skutki prawne. Zważyć należy, że z art. 6 k.c. i 232 k.p.c. nie wynika jedynie zakres obowiązku zgłaszania dowodów przez strony, ale przede wszystkim wynika ryzyko niekorzystnego rozstrzygnięcia w sytuacji, gdy strona nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swoich twierdzeń, w sytuacji gdy ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał.

Zmierzając do wykazania legitymacji czynnej powód złożył do akt umowę cesji wierzytelności bez sporządzonego we właściwej formie załącznika do niej (k. 21), co istotnie mogło wzbudzać wątpliwości czy sporna wierzytelność była objęta tą umową (i zarazem uzasadniało prowadzenie postępowania dowodowego w tym zakresie). Otóż dokument ten

został potwierdzony za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika powoda będącego radczynią prawną, przy czym w załączniku tym trudno znaleźć jego autora.

Wszystkie te okoliczności przesądziły o oddaleniu powództwa.

Sędzia